

SÜMEGE-SZENT-GRÓTH

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 4 frt = 8 korona Fél évre 2 frt = 4 „ Negyed évre 1 frt = 2 „ Egyes szám ára 10 kr.</p>		<p>Hirdetmények: 2 hasábos petsor egyszeri hirdetésnél 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petsora 20 kr. Csak bérmentett leveleket fogadunk el.</p>	<p>A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők. A lapot illető minden fizetés a kiadóhivatalba küldendő Kéziratokat vissza nem küldünk.</p>
<p>Lapunk számára hirdetések elfogad Budapest: a Reuter ügynökség, Blockner J., Eckstein Bernát hirdetési irodája Fűrdo-utca 4 sz., Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája, Gránatos-utca 1., Fischer A. D. hirdetési Irodája, Hatvani-utca 1. és Goldberg W. A. Bécsben: Mosse Rudolf hird. irodája, Szombathelyen: Apfel Sándor hird. irodája.</p>			

Társadalmi intézeteink feladatai.

Elvitázhatatlan tény, hogy századunknak, a felvilágosodott XIX. századnak, még ma nap sincsenek tiszta fogalmai a teljes jog-egyenlőségről, — az emberi méltóságról. Nem ismerjük az emberi tevékenység természetét, nem akarjuk belátni, hogy a munka, mint az ember testi, értelmi s akarati erejének szüleménye, oly társadalmi szükségesség, mely haladásunkat, közös jólétünk emelését célozza.

Még mindig vannak társadalmi osztályok, melyeket kisebb-nagyobb megvetés félelme nélkül nem lehet átlépni. Az aristocratia lenézőleg tekint a népre, a szellemi munkás — az úgynevezett közép osztály — kicsinyli az iparost, ez a földmivelőt és így tovább. S ezen modern kast-viszony míg egyrészt megbénítja az emberiség ügyeket, valamely sikert egymást kölcsönösen támogatva, közös erővel elérhetni, másrészt a lehető legkárosabban hat a közérzületre, társadalmi existenciánkra.

A szociális élet e beteges állapotának orvoslása, az egyes osztályok ellentétes viszonyainak megszüntetése képezi a társadalmi kérdést, korunk legfontosabb kérdését. — A tudományok komoly férfiai, országok törvényhozásai foglalkoznak e komoly dologgal, a melyet azonban ép oly kevésbé lesz képes megoldani egyes lángelme buzgalma, mint a szocialisták — communisták minden szellemi s anyagi jólétet sárba taposó fanatismusa, — Igaz ugyan, hogy a társadalom jelen kóros állapotának gyökeres orvoslása csak a munka általános elismerésétől, a műveltség elterjedésétől, a közszellem hatályos felléptétől, szóval: a társadalom reorganisatiójától várható csak, de addig is, míg ennek ideje elkövetkezik, a modern szociális szervezettel járó bajok enyhítése tekintetében a leghathatósabb gyógyszert az associatió, a társulás van hivatva nyújtani.

Ha azonban célt akarunk érni, társadalmi intézeteink legnagyobb részét egészen más basisokra kell fektetnünk, mint a minőkön manap nyugosznak azok; mert jelenlegi egyleteink s intézeteink jobbára szűkkörben mozogva, csakis egyes osztályok érdekeit képviselik s így nem csak hogy el nem nyomják, de sőt határozottan erős hitik a kasztzellemet, a társadalmi osztályok elszigeteltségét.

Minden associatióknak, mint az egyéni érdekeket egyesítő, összefüző institutióknak első s legfőbb teendője: a munka és a tőke közötti látszólagos különbség összeegyeztetése. Mindaddig, míg az önző tőkés osztály a szellemi — s anyagi munkásokat — az embert

csakis vagyona szerint mérlegelve — nem mint a társadalom egyik nélkülözhetlen organumát, hanem csak mint saját céljainak alárendelt közegét tekinti; mindaddig, míg a munkás a tőke hatalomban csak zsarnokát látja: mindaddig a szociális bajok javulását még csak remélni sem lehet, mert a különböző érdek és felfogás az élet utain minduntalan összeütközésbe jó egymással s a gyengébb folyton hátrálni kényszerül az erősebb előtt. A tőke a munka közötti ellentét azonban csakhamar elenyésznek, kissebbülne, ha associatióink lehetővé tennék a gyengébbnek az erősebbel való versenyzést, ha a tőke-hitel s a munka-erőket ügyesen koncentrálni tudják, ha az önérettel bír, de önállóan gyenge s tehetetlen munkásokat s kis iparosokat — nem alalmaznak állami segélyre, — hanem mint az Angliában, Belgiumban, Franciaországban, Németországban történik, önérejük, anyagi s szellemi tehetségeikre utalva, az egyetemleges jótállás s önszegély alapján egy közös érdekű személyiséggé colligálnak: mert ez által nem csak az lenne lehető, hogy az alsóbbiparos osztály versenyre kelhetne a tőkehatalommal, hanem egyszerűen a szédelő verseny, a túlhajtott ipar-szabadság félszeghatásai ellenében is sikeresen működhetnének, a tőkét, a munkát s értelmiséget szorosabb érdek solidaritása fűzve, a takarékosagát előmozdítva, a vágyon és jövődelem arányosabb megosztását eredményezhetnének s a proletariatusnak véget vetve, a munkás osztály anyagi helyzetének javulását előmozdíthatnák és így az osztályok közötti elszigeteltséget s függetlenséget kevesbitve, a kölcsönös ellenszenvet észrevehetőleg kisebbitenők.

Különösen a takarékosagot kellene társadalmi intézeteinkben előmozdítani.

Tagadhatatlan, hogy a nép természete, műveltségi foka, gyors igazságszolgáltatás, mind oly tényezők, melyek a takarékosagra ösztönöznek; de különösen az álladalmi s a szociális intézetek kötelesek oda hatni, hogy a társadalom minden osztályának alkalmat nyiljék megtakarított fillérek elhelyezésére s további hasznosítására. Emeljük az associatiók által az alsóbb osztályok takarékosági hajlamát s kiemeltük őket szánandó helyzetükből, lecsillapítjuk a forrongó kedélyeket s oly helyzetet biztosítunk ezáltal az elnyomottaknak, melylyel megelégedve, nem sóvárognak másokéi után, kibékítjük őket sorsukkal s megszűnnek a jelenlegi állapotok ellenségei lenni.

Ha pedig azt akarjuk, hogy a tőke hatalom s az anyagi — szellemi munkás osztály között kasztzelleme kevesbüljön s idők multával el is enyészzen: a lapituk

társulati rendszereinket a belső érték és képesség, a munka, szorgalom, öntevékenység s a takarékosag elveire; mert hisz csak ez alapokon emelkedhetik az ember társadalmi rendeltetésének legmegfelelőbb polczára. Legyen a társulás valódi önművelődési s gyakorló iskola, melyen az egyéni, családi, polgári rend, jólét s emelkedhetés alapszik s a mely egy felől az önbecsérzetet, az emberi s politikai hivatottság öntudatát felébreszti, másfelől óvó s ellenszerű hat mindazon utópiák s ábrándtervek ellenében, melyekkel számos ujkori nép boldogító a fenálló társadalmi rendet átídomítani, felforgatni törekszik.

Igyekezzenek társadalmi intézeteink a munkásosztály közönbösségét megtörni, önbecsérzetüket emelni, munkakedvüket felsőbb társadalmi célok elérhetésére fokozni; gondoskodjanak a vagyontalanokról, csepegtessék a különböző osztályok keblébe az egymás iránti tiszteltet s becsülés érzeteket, szélesbítsék a civilizáció látkörét s igyekezzenek enyhíteni a szegénységet, mozdítsák elő az alsóbb néposztály politikai érdeklődését s hassanak oda, hogy végre mindannyian megértsük a munkafelosztás jelentőségét. Mindez azonban, — habár csak a távol jövőben is — csak úgy lesz elérhető, ha a felsőbb körök is tevékeny elemei lesznek az associatióknak.

A szellemi s anyagi munka közötti élénk megkülönböztetés a társadalmi életben szintén igen sok surlódásnak, egyes osztályok idegenkedésének pedig mondhatni egyedüli oka szokott lenni. S miért? mert a nagy többség a munkafelosztás fontosságát félreismeri. — Pedig vastag tudatlanság s elfogultság kell be nem látni, hogy a természet — kulturai viszonyok, szociális, politikai institutiók, különböző egyéni erők, hajlamok, képességek, szóval társadalmi existenciánk követelménye az erők eme megosztása, mely igaz ugyan, hogy a rendek s osztályok elkülönzését is eredményezi, de egyszermind kapcsot is képez közöttük s koránsem vezet a szociális életben oly merev megkülönböztetésre, mint ezt a szocialisták s communisták hirdetik, sőt mint a nagynevű Smith Ádám műveiben kimutatta — oly erkölcsi, politikai s társadalmi szükségesség ez, melynek nemzetgazdasági előnyei a produktio minden ágában s a szociális életben minden téren tapasztalhatók. Csak a munka megosztás mellett lehetséges a társadalom existenciája, a mennyiben az alsóbbrendű erők a mechanicus, — az anyagi munkára osz-

ritatva, a felsőbbek a szellem erkölcsi, politikai s társadalmi értékek productióját czélzó szellemi foglalkozásoknak adhatják magukat. Mert hova jutott volna az emberiség, ha egy Humboldt, Liebig, egy Thaen, St. Mill, egy Canning, — egy Széchenyi, Deák anyagi munkára kárhoztattak volna!?

Az associációknak kell tehát oda hatni, hogy a többség felvilágosodva, a személyes szolgálatokat — melyet a tömeg még mindig nem akar munkának ismerni — ne csak materiális szempontból mérlegelje, hanem annak erkölcsi s szellemi határait is tudja fürkészni s megérteni; mert ha egyszer belátja, hogy a szellemi haladás ép oly nyereség a társadalomra, mint az anyagi öregbülés; be fogja látni azt is, hogy aki eszével keresi kenyerét, az is dolgozik! S mint Roscher találon jegyzi meg, e tekintetben igen sok van nyerve az által, ha a jobbaknak, értelmesebbeknek alkalmat nyújtunk az alsóbb osztályból szorgalom s erőmegfeszítés által a felsőbb osztályokba juthatni.

Igyekezzenek tehát társadalmi intéze- teink a szellem-erkölcsi munkát a z anyagi munkával helyes arányba, érdekközösséggé hozni. Az állam, egyesek s az associatiók összeható tevékenységének, a körülmények s viszonyok követelte eszközök észszerű s czélszerű alkalmazása által sikerülend azután a baj gyökeres orvoslása. De e mellett természetesen a tanügy helyes szervezete, a gazdasági szabadság akadálytalan fejlődése, az emberi méltóság s egyenlőség elismerése, helyes pénzügyi politika, mind oly czélok, melyeket szem elől téveszteni nem lehet, nem szabad. — A társadalom pedig intézetek, társulatok által igyekezzék oda hatni, hogy a sociális élet egészsége s épsege biztosítsák s az associatiók tiszta erkölcsi alapokra fektetve, összhangban teljes hatályal működhesse- nek s így soha nem fog bekövetkezni az az idő, midőn az elnyomott osztályok boszútól lihegő fanatizmusa rohanja meg a társadalom fennálló szervezetét, a mi hogy meg ne történjék, nagyon is érdekében áll az emberiségnek, mert ha egyszer a forrongó kedélyek feketé vesztve, sikra szállnak, hogy vad negatívóban tönkre zúzzák nemünk legszentebb intézményeit: akkor a durva erőszak fog diadalt ülni a jogos érdekeken.

Dr. Jenvay Géza.

Vizvezetékünk.

(Folytatás.)

Előtanulmányaink kezdetén alulírottak is azon véleményben voltunk, — ámbár határozottan felszálló forrásoknak ismertük fel, hogy ez en számos apró az agyagba szótt, — homokerekből erednek s így a vizgyűjtést dráinezés sel gondoltuk legczélszerűbben.

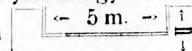
Midőn azonban az egész forrásvidéket a drainsövek lefektetésére felárkoltuk s így az általaj formációt tisztán felderíthettük, azon meggyőződésre jutottunk, hogy az észlelt számos vízerek közvetlenül a források által tápláltak s ezek foglalása által ki- apaszthatók. Másrészt a forrásvidéken meg- ejtett furások igazolták, hogy 7—9 m. vas- tag kékes agyagréteg alatt eredő források oly nyomás alatt állnak, a mely a felszínre való felbugyogásokat okozza, sőt némely forrásokon át a víz meglehetősen vastag ér- ben a reá helyezett vascsövön át 1—1/2 m. nyire a talajszíne fölé is emelkedett. Az agyagréteg 1/2—1/3 m. vastag vízvezető réteg, érdes homok és apró kavics — találatott, mely homokkó képződésen fekszik. Ezen homok- követ megfurni, ha csak terjedelmes és köl- cséges furásokat végezni nem akarunk. — nem kísérletet meg, de nézetünk szerint ez nem is szükséges, mert mindennek, de különösen a víz állandó bősége és hő-

mérséklete és a vízvezető réteg esekély volta eléggé igazolják, hogy a források oly mélységben erednek, mely előre is ugy a víz előnyös minőségére és mennyiségé- nek állandóságára enged következtetni. — A források természetével így tisztába jöve, a nyerhető víz tényleges mennyiségét kellett megállapítani.

b.) A források vízbősége.

A források vízbőségét a várható állan- dóságra való tekintettel kétségtelen módon megállapítani igen nehéz dolog, mert még hosszú időközön át történt mérések is csak következtetni engednek, de biztos ered- ményt nem szolgáltatnak.

A jelen esetben, tekintve, hogy a vá- ros a vízvezeték létesítését, de mind- eddig alapos számszerinti mérések nem vé- gezettek, első sorban a források által szol- gáltatott vízmennyiséget kellett közvetlenül megmérnünk.

E végből a pusztán ezen források ál- tal táplált patak medrébe bukógátat építet- tünk, a mely gát a két forrásvidékről jövő folyások egyesülése után a közösme- derben méretű volt.

Az ezen átfolyó víz magassága egy méternyire a gát előtt a mederben mére- tett és pedig a város által hozzánk juttatott kimutatás szerint június és július hó folya- mán eszközölt mérések eredménye szerint h = 51 és 49 m/m között változott, mely különbség is azonban valószínűleg a mé- résnél történt leolvasási hibának vehető. Ezen sorok írója által f. évi május hó 31-én eszközölt pontos mérés szerint h = 50 m/m volt.

Weisbach képlete szerint a vízmennyi- séget kiszámítva a következő eredményre jutunk:

A képlet maga $Q = \frac{2}{3} ubh \cdot V \cdot 2 gh$,
melyben Eylelwein szerint $\frac{2}{3} u = 0.44$;
b = a bukógát szélessége = 0.5 m.
h = a víz magassága a gát alsó szél- felett méterben számítva = 0.05 m.
g = sebességi együttható = 0.81 s így:
 $Q = 0.44 \cdot 0.5 \cdot 0.05 \cdot V \cdot 2 \cdot 9.81$
szer $0.05 = 0.011 V \cdot 0.981$
 $Q = 0.01089 m^3 = 10.89$ liter másod- percenként, azaz 10.89 szer 3600 = 39.20 m³ óránként.

39.204 szer 24 = 940.896 m³ óránként.
Ezen mennyiségnek megfigyelese még e sorok írásakor is folyik, s fog tovább folyni, s már eddigelé is azon tapasztala- tot merítettük, hogy sem nagy szárazság, sem nagyobb esőzések, sem közvetlenül, sem hosszabb idők mulva be nem folyásolja, s valószínű, hogy a mélységből felszálló oly forrásokkal van dolgunk, melyek vízbőség tekintetében teljesen megbízhatók, s minél mélyebben foglaltatnak, annál bővebben szolgáltatják a vizet.

Tekintve, hogy fent megállapított mennyiség Sümeg város ellátására teljesen és bőven elégséges, tervezetünk alapjául szintén ezen forrásokat választottuk, annál inkább, miután már előzőleg megejtett vegyi vizsgálat a vizet minőségileg is él- vezeteti czélokra teljesen megfelelőnek iga- zolta. — Különben ajánljuk ezuttal is a t. városnak a vizet újabb beható vegyi és bakteriológiai vizsgálatnak alávetni, mielőtt az építkezés megvalósításához hozzáfog- hatnék.

c) A vízfoglalás.

A források vízének gyűjtésére az egyes forrás csoportok megfelelő központjára szük- ség szerint 7—9 méter mélységig lenyuló, összesen 4 drb falazott téglalakna van ter- vezve, a mint azok a III. sz. rajzlapon lát- hatók és előállításuk a részletes költségve- tésből kitünik. Ezen aknák feladata az egyes forrás csoportok vizét még az agyagrétegen át való felszállás előtt gyűj- teni, illetve felfogni, s így ezek lemélyítése után a jelenleg több helyen kitérő forrás- el fog apadni és vizök az aknában fog- ósszegyűlni.

Kétségtelen, hogy a víz az aknában is, — közel a földszintig fog felemelkedni és ezekből a 2-ik számú rajzban kitértetett 125 m/m-es szívó csővezeték elrendezéssel a gépház mellett létesített fő azaz gyűjtőkut- ba, illetőleg esetleg a közvetlenül a városba vezető főnyomó vezetékbe fog tovább- bittatni.

A szívóvezetékek ugyanis mint szívor- nyák is működhetnek és ezen esetben meg- felelő tolózár elhelyezéssel, — a szivattyu- gépek 150 m/m-es szívócsővel, csakis a gyűjtőkutból fognak szivattyuzni; míg el- lenben ha a 125 m/m-es szivattyúcsővezeték valami okból mint szivornyák nem működ- hetnek, a szivattyugépek közvetlen szívó- vezetékkei gyanánt fognak szolgálni.

Ez elrendezés előnyössége bővebb magyarázatot nem igényel. A 125 m/m-es szivornya vezeték a legmagasabb ponton légszivattyukkal fognak ellátatni, esetleg 3/4-es gázcsővel a gépházban elhelyezett légházánál fognak összeköttetni. A szívó aknák és főgyűjtők természetesen szellő- zőkkel és vashágcsókkal fognak ellátatni.

(Folytatása következik.)

Vasuti gyűlés.

A keszthely-sümegi h. é. vasut létesítése ér- dekében működő nagybizottság április hó 28-an Keszthelyen élénken látogatott gyűlést tartott, Eitner Sándor vezetése alatt. A gyűlés lefolyását a következőkben adjuk:

A mult úies jegyzőkönyve azon pótolással hitelesített, hogy Hertelendy József vindornya- laki földbirtokos csak azon esetre járul öt ezer frttal a vasutépítéshez, ha a »Rezi cserben« meg- álló helyet kap.

Ezután elnök indítványára a nagybizottság egyhangulag meleg köszönetet szavaz Takach Imre keszthelyi főszolgabíronak a vasut érdeké- ben kifejtett buzgó és lankadatlan működésért.

Erre elnök jelenti, hogy a megyei vasutbi- zottság ápril hó 25-én tartott gyűlésén az ezen vasut érdekeltisének a megyei hozzájárulás tar- gyában beadott kérvényére vonatkozólag azt a véleményes jelentést teszi, hogy adja be ugy a keszthely-sümegi, mint a tapolca-keszthelyi vasut érdekeltisé a nyomjelzési, építkezési és költség- vetési részletes tervezeteket és munkálatokat, valamint mutassák ki, hogy az érdekeltiség mily mérvben járul hozzá. Erre vonatkozólag egyhan- gulag elfogadták Pap Sándornak következő in- dítványát: miután a legközelebbi május hó 1-én tartandó megyei közgyűlésre, — melytől alig valaszt el, 1—2 nap részletes, pontos, minden tek- intetben kifogástalan költségvetési és építkezési terveket ugy sem lehetne bemutatni, ennélfogva legczélszerűbb az összes terveket ez évi május hó végéig elkészíttetni s ezekkel együtt az egyes érdekeltiségek által történt törzsrészvények jegyzé- sét egy esetleg összehívandó megyei közgyűlésre minden kétséget kizáró módon kimutatni. In- dítványozza, továbbá, hogy kérje fel a bizottság Vértessy X. Ferencz engedélyt, hogy az ösz- szes erre vonatkozó terveket, a két alternatív tervre vonatkozó részletes munkálatokkal együtt május hó végéig a bizottság rendelkezésére bo- csassa, hogy ezeket a legközelebbi nagygyűlés megbiralhassa.

Vértessy X. Ferencz tudatja, hogy e vasut- építésnek részletes munkálatainak és költségvetési tervezetét f. évi május közepéig a bizottság ren- delkezésére bocsátja.

Erre elnök jelenti, hogy ez ideig a követ- kező törzsrészvény jegyzésk történtek:

Festetich Tassillo gróf készpénzben 10,000 frt., földterületben 10,000 frt. — Az egyes köz- ségek részéről: Z. Szantó készpénzben 6000 frt., földterületben 4000 frt. — Rezi készpénzben 2000 frt., földterületben 1000 frt., Vallus 200 frt. Alsó-Zsid és F.-Zsid 400—400 frt. Keszthely (Polgarvaros) Cserszeg-Tomaj és Vindornyalak 300—300 frt., Karmaes 5000 frt., Vindornyalak 500 frt., Egregy 1000 frt., összesen 21,400 frt. — Sümeg város érdekeltisége 10,000 frt. Balaton-szt- györgyi vasut 5000 frt., veszprémi püspökség 2000 frt. földterületben, Keszthely város 5000 frt. — összesen 74,400 frt.

E jelentésnek örömdetes tudomásul vétele után elnök tudatja, hogy Keszthelynél két nyom- jelzési irány van. Egyik szerint a vasut Kesz- thelytől lefelé nyugoti irányban kanyarodva a felső uton jönne ki az országútra 1 km.-nyi rövidebb uttal, a másik terv szerint pedig a polgarvaros és vásártér érintésével az izz. temető mellett jön- ne ki a szőlők es vadaskert között.

Hencez Antal bizottsági tag egy 3-ik tervet is közöl, mely szerint a vasutvonal a városban at részben alaguton haladna, s szerinte ez a beve- zetés egy kilométerrel rövidebb lenne az előbbi-

eknél. E 3 utirány tervére nézve végleges döntés nem történt.

Elnök jelenti, hogy Csabrendek község és érdekeltsége Csabredektől Sümegig építendő vasutvonal költségeihez 20.000 forint kész járulni. A nagybizottság ez eszmét örömmel fogadja, és szívesen támogatja.

Erre Takach Imre főszolgabíró indítványozza, hogy a legközelebbi gyűlésre az érdekelt községek bírái és jegyzői is meghívassanak, mire elnök tudatja, hogy ez jelenleg is megtörtént.

Végül elnök a bizottság tagjainak meleg köszönetet mond a gyűlést azzal a határozattal, hogy a legközelebbi gyűlés Z. Szántón lesz, bezártá.

Különfélék.

— **Kinevezés.** A király Rutich Sándor sümegi kir. járásbírói albirót a z.egerszegi törvényszékhez bírónak nevezte ki. Sümegváros és vidéke közönségének osztatlan érzelmet tolmácsoljuk, midőn legőszintebb örömmel fejezzük ki ez előléptetését; egyszersmint mélyen fájjaljuk, hogy társadalmunknak e rokonszenves, köztisztelt, szeretet és becsülésben álló kedvelt tagját elveszítjük.

— **Eljegyzés.** Rlttmüller Ármin, urod. tőrész eljegyezte Fehér József urod. mérnök leányát, Ella k. a. Csáktornyan.

— **Felhőszakadás.** A múlt heti jótékony esők után április 30-án délután ugyancsak esőtől beköszöntött az áldás. Sűrű, sötét lomha fellegek lepték el az eget, alkonyi sötétbe borítva a tájat, majd villámok cikázkázása, menydörgések moraja között megeredtek a felhők csatornái s valóságos vízből zúdították vidékünkre. Városunkban a hegyekről leomló víztömeg mint piszkos ár hömpölygött végig, meglátogatva a mélyekben fekvő részek szobáit, pinczéit, tönkretéve a kertek veteményeit. Még nagyobb a kár a hegyek lejtőin, hol az utakban óriási szakadásokat okozott, a talaj termőréteget pedig úgy lehorodta, hogy némely gazdának szép összeg pénzébe kerül a kár helyreállítása. Mint vidéki levelezőink értesítnek, az éghabboru nagy terjedelmű vidéken vonult át.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Lakkosi József és Imrik János kethelyi járásbírói sümegi segéd telegkönyvvezetőket ugyanoda a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába telegkönyvvezetőkké nevezte ki.

— **Meghívó.** A sümegi lövészársulat záró és alakuló közgyűlését ma, vasárnap délután 4 órakor tartja az egyesület kert helyiségében. A gyűlés főbb tárgyai a választmány beszámolója, a pénztáros jelentése és az új tisztikar és választmány megválasztása lesz.

— **Vásár és bucsu.** A május 1-én tartott sümegi áldozói vásár minden tekintetben igen silányultott ki. Kevés nép, kiesike zsis- és marhavásár volt, minőre alig emlékszünk. Eladtak vagy 300 darab marhát. Azt hisszük, hogy a vásár jelentéktelenségében az előtti napon vidékünkért felhőszakadásnak nagy része volt. Annál élénkebb volt az áldozó-esütörtöki bucsu. A kedvező szép idő már szerdán sok bucsust hozott, a templomok és a sátorok körül folyton nagy élénkség uralkodott.

— **Tapolczáról írják nekünk:** Szombaton ápr 28-án az izraeliták Páska ünnepeinek utolsó napján, a délelőtti istentiszteleten Singer Bernát dr. rabbi, a holtak emlékének szentelt remek szép beszédével a hallgatóságot könnyekig megindította. Sokan zokogtak a szó valódi értelmében. A tapolczai izr. hitközség gratulálhat magának a sikerült választáshoz.

— **Keszthelyen** a Balaton partján épült „Hullám” szállodának a megnyitása május hó 5-én történt. Este 8 órakor társas vacsora lesz, melynek befejeztét tánc követi. A vacsorát szép idő esetén díszesönakázás előzi meg.

— **A f. hó 1-én tartott megyegyűlés** a keszthely-sümegi vasut ügyében oly értelmű határozatot hozott, mint a Vasuti gyűlés című rovatunkban közölt Pap Sándor-féle indítvány ezeloza. Erős meggyőződésünk, hogy vasutnak a megyei segélyezés dolgában győződelmeskedni fog.

— **Sikerült bucsu-estély.** Miként lapunkban jeleztük volt, a budapesti borászati felsőbb tanfolyam 9 hallgatója pár hétig Tapolczán tartózkodott, hogy a tapolczai állami amerikai szőlőültvénytelepen Tus Antal igazgató vezetése alatt Richter-féle hüvelyekkel való ojtást és az ojtványoknak a Richter-féle mód szerinti iskoláztatást elsajátítsák. Szombaton ápr 28-án néhány fiatal ember a Balogh-féle vendéglőben bucsu estélyt rendezett a Tapolczáról másnap távozott vendégek tiszteletére. A bucsuestélyen, mely tudósításunk szerint fényesen sikerült, jelen voltak: Hölgyek: Dr. Beszedits Edéne, Beszedits Gizella, Csendes Józsefné, Csendes Ella, Ernst Marton Zsuzsi (Ujvidék), Frisch Lászlóné, Glazer Sándorné; Handlery Gusztávné, Kovacs Rezsőné, ifj. Leszner Józsefné, dr. Manyóky

Gyuláné, Szita Etelkné, Péts Karolyné, Ujváry Péterné, Vastag Janosné. A tánczszal egybekötött kedélyes multság reggeli 5 óráig tartott.

— **A csáktornyai Kossuth-emlék gyűjtő bizottsága,** mely működését a Muraközre s Zalavármegyére is kiterjeszti, Prusatz Alajos vlró elnöklete alatt megalakult.

— **Kinevezés.** A király Bukhel Antal volt egy éves önkentest a II. ezred szekerészcsapatához tartalékos hadnagygyá nevezte ki. Gratulálunk.

— **A lótulajdonosok figyelmébe.** A múlt számban közölt loostalyozási hirdetőment a következőleg igazított ki: E loostalyozás nem f. hó 12-én, hanem 11-én leendő, mely körülményről a sümegi loostalyosok azon hozzáadással értesítettek, hogy minden elő nem vezetett ló után a tulajdonos 15 frtra büntetetik és az elmaradt lovak a loostalyosok után valamely más járásban később tartandó osztalyozásba az illető költségére fognak előállítani. — Sümegen, 1894. május 2-án. Az eluljáróság.

— **Uj peleskei nótárius.** Érdekes epizód történt a május 2-án színre került Piros bugyellaris előadása alkalmával. Egy mándlis atyánkfa, mikor meglátta Szentmiklósy Csillag őrmester szerepében, szörnyen megrökönyödött, hogy került ide a huszároktól az ő, édes öcsöce. Vere egészen elhűt, labai majd a parkettbe gyökereztek, de csakhamar nekiindulva a színpad felé tör, hogy kérdőre vonja öcsését: honnan veszi ide magát. Egy színház látogató azonban a kórtnaknál viszatartotta s megvigasztalta, hogy ne féljen, öcsöce nem a Török uram feleségét vonja kérdőre, hanem valahol az ezrednél teszi a szépet az ő hűséges Juczikájának egy tal sódaras »babcsuszpejsz» mellett, melyet gondos szakácsnője takarított meg számára. Az atyafi megnyugodva húzódtó vissza a karzat oltalma alá s egész áhitattal gyönyörködött tovább a Szigethy Lujza szép játékában.

— **Ház-eladás.** Több oldalról történt tudakozódás folyton tudomásra hozatik, hogy a veszprémi püspökség tulajdonához tartozó sümegi 3. sz. a. bérház — ugynevezett boltház, továbbá a 199. számú ugynevezett kútdombi ház — eladatik; — érdeklődők a feltételekről f. május hó 13. áig az urod. erdőmesteri irodában bővebb értesülést és felvilágosítást nyerhetnek.

Naponkint frs vaj kapható Bódis Mátyás fűszerkereskedésében.

Szerkesztői izenetek.

Gy. G. Gógánfa. Jöndulatu levelét, szívesen vettük. Mint értesülünk, annak idején a bizottsági tagok körlevél útján megkerestek a vasut-ügy határos támogatása végett. Czikkirónk ama kifejezése csakugyan erős volt, sérteni tavol sem volt szándékában, hanem az ügy iránti erős lelkesülségből futott tolla alá.

V. G. Z. Sz. László. Czikkedre sor kerül. A gyűlés napján találkozunk s megbeszéljük a dolgot.

Hóvirág. A jövő tavaszig nem virit?

Szinészet.

Szombaton, április 28-án »A lengyel zsidó« című életképet adtak Balog Árpád jutalomjátékával. Balog, mint Mathis gazdag korcsmaros kitűnően játszotta nehéz szerepét, arczjátékából visszatükröződött az az óriási lelki furdalás, mely a közbeesülésben álló polgármester életét elkeserítette, annak a tudatában, hogy egy rémséges gyilkosság árán szerezte vagyonát s ezzel a közbeesülést s ez terhelte lelkiismeretét clete végéig. Az illuzió és a hatás sokkal nagyobb lett volna, ha Balog agyban, vagy tamlásszéken fekvő játszott volna szerepét s areza a közönség felé fordulva lett volna a törvényszéki jelenet alatt. Szentmiklósy (Christian esendőrőrmester) ugy latszik, ma nem volt diszponálva, mert olyan flegmával állt a színpadon, mintha őt, mint derék esendőrt az a rejtélyes gyilkossági történet nem is érdekelné. Igaz, hogy egy szerelmes esendőrnék ezt talán meg lehet bocsátani, de szerelmének is hideg volt. A többi szereplők is megtették kötelességüket. Jellemző a darabra és az önkényű direktori cenzurára, — mert legalább egy harmad részét kihagytak — hogy a darab végen a közönség nem tudta vége van-e mar a darabnak, vagy nincs. Nézetünk szerint inkább nem kellene egyáltalában ilyen darabot játszani, mint oly óriási kihagyásokkal adni, hogy a közönség meg nem értheti az egyes jeleneteknek pszichológiai összefüggését. Dr. Sz.

Vasárnap, ápr 29-én a magyar népszínmű irodalom egyik gyöngye A sárga csikó került színre telt haz előtt. Szigethy Lujza (Erzsike) eibájól kedves játékával, szép dalaival, remek tánczával valóságoslag elragadta a közönséget. Ez estén mutatkozott be Réthy B István, az új énekes. Ugyes színésznek bizonyult, ki elég élénken és jól játszott, hangja azonban sokkal kevesebbé elgítette ki a közönséget. Kiténtek Németh a pusztabíró és Szentmiklósy Bogár Imre szerepében. Nagy Kálmán a cigány szerepében komikus arczfántorai és gesztusaival a publikumot folytonos

élénk derűtségben tartotta. Kár, hogy élénk, tulzott játéka némileg az összjáték hátrányára szolgált. Végül megemlítjük, hogy az a megnevezhetetlen modor, minőt Kunhegyi Sümegen tanusított, megtermé gyümölcsét. Ugyanis midőn ez estén a színpadra lépett, élénk, percekig tartó zajos püsszegés, futty abcugolás fogadta őt, mely a következő felvonásban még élénkebben ismétlődött. Reméljük, hogy a titkár ur a megérdemelt leczkéből okulást merit.

Hétfőn, 30-án Nap és hold Vanloc és Letterier kedves operettje került színre. A szép zenét szívesen hallgatta a közönség. A társulat két új tagja lépett fel ma, E. Kovacs Ilka (Manola) és Réthy B. István (Miguel). Kovacs Ilka csak dícsérterre fog válni Balog társulatának, kedves modora, sikkes korrekt mozdulatai, szép csengésű hangja megtesztettek a közönségnek. Kár, hogy néha roppant affektálva, saját szeruen ejti ki a szavakat. Réthy B. István szép alak, jó színész. de hangja sem elég kellemes, sem elég terjedelmes, hogy hatást tudna kelteni. Németh János (Calabaras herczeg) igazán kedves, szorgalmas es jó színész. Kupléival s komikus mozdulataival mulattatta hallgatóit. Balogh Árpád (Don Braseiró) ma is tudta szerepét és jól játszott. Hangja még még mindig kellemes, kar hogy ritkan halljuk, mert Balog játékát és hangját igazán művelzettel lehet végig nézni, illetve hallgatni, de csak ugy, ha ő akarja. Kunhegyiné (Beatrix) kedvesen játszott. A kar szépen énekel, a zene jó volt, kivéve a térdeplési ima jelenetet, melynél a karmester ugy látszik chtëvesztette a kottát s botrányosan ingadozott s pillanatokig nem is játszott, hanem E. Kovacs Ilka éneke után kapkodva kereste az elvesztet fonalat. Meg kell még említenünk Kunhegyit, aki folytonosan rekedt b. szédével nem igen kellemesen mulattatja a közönséget, mely különben is csodalkozott, hogy a tegnapi kipisszegés és kifutyulás után — ő még a színpadra lépett, annál is inkább, mert az ő képzelt művésze (?) ugy sem mulattatja immár a közönséget. Dr. Sz.

Kedden, május 1-én Suderman remek drámája az Otthon nyújtott igaz élvezetet a színhazi közönségnek és azok is, kik az első felvonásban kevés reménnyel nezték a darab elé, bő kárpótlást nyertek a 3-ik és 4-ik felvonás szép lélektani jeleneteiben. Magda szerepét Kunhegyiné Margit játszotta, kinek e darabban a kalma nyíllott drámai tehetségének bemutatására. A sok tapsban, részese volt Németh János is, ki megmutatta hogy nem csak mókáival tudja a közönséget megnevetetni, de drámai szerepben is hatást tud csinálni. Jó drámai színésznek bizonyult Szentmiklósy is, a társulat kedvelt éneke, Hefferdink lelkész szerepében. H-s.

Szerdán, 2-án a sümegi tüzoltó-egyesület javára A piros bugyellaris került színre. Ez előadást közönségünk Balog Árpád iránti meleg rokonszenvének kifejezésére használta fel. Ugyanis midőn Balog a kapitány szerepében a színpadra lépett, a közönség szívből fakadó zajos éljenzéssel és tappsal üdvözölte őt, mely percekig tartott s rokonszenve jeléül díszes koszorúval lepte meg, szalagján e felirattal: Szeretettelük jeléül — sümegi tisztelőid. Balog mélyen elrészkenyülve fogadta a meleg ovációt. Maga az előadás remekül sikerült. Azzá tette első sorban Szigethy Lujza, ki Zsófi szerepében igazi művészi alakítást nyújtott. Páratlan játékával, szívből fakadó dalaival elragadta a közönséget, mely folyton lelkes éljenzéssel, tapsokkal és kihívásokkal jutalmazta kedvencét. Kunhegyi Török, tölgyesi bírónak erős feltékenységét nem tudta kellőkép kidomborítani. Hangja különben is alkalmatlanná teszi az e fajta szerepekre. Szentmiklósy (Csillag őrmester) érzéssel játszott és kellemesen, szépen énekel. Németh (Petak káplár) kitűnő vén huszár volt, kinek a bájba jutott őrmester iránti apai szeretetét, valamint öreg huszáros tempóit igen jól adta. Réthy B. István Kóza Gyurkát elég ügyesen adta; bár azt a sunyi ravaszsgát mely ez alakot jellemzi, nem tudta eléggé feltüntetni. Sárközyné (Kender Julis) és Kunhegyiné (Menczi) kis szerepeikben is felemlítésre méltók.

Csütörtökön 3-án a hirdett »A latszeli liditónó« helyett, melyhez a szükséges allatkosztümök nem érkeztek meg, egy régi közkedveltségű bohózat került színre »A szabinók elrablása«. A közönség egész este jól mulatott Rettegi színigazgató ügyes bohóságain, kivüle igen jól játszottak Sárközyné és Nagy Kálmán. Ez utolsó előadás zsufolt haz előtt folyt le. Ez előadáson a közönség lelkes ovációban óhajította részesíteni kedvencét, Szigethy Lujzát, ki azonban az utolsó órákban beálló darabváltozás miatt nem játszhatott. Hogy a közönség elismerése és rokonszenve mégis kifejezést nyerjen, a kaszinó olvasó termében a színházlátogatók jó része lelkes éljenek és tapsok kíséretében pompás gyöngyvirág-csokorral lepte meg őt. Szigethy L. néhány meleg szó kíséretében köszönte meg a szép ovációt, kérve a közönséget tartsa meg őt szíves emlékében, valamint ő is mindig örömmel gondol vissza sümegi szereplésére.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HORVÁT GÁBOR.

Főmunkatársak:

ÉLES KÁROLY és KOCSIS KÁROLY.

ARVERÉSI HIRDETÉNY KIVONATA.

A sumegi kir. jbiróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Németh Rozi Varga Józsefné végrehajtatonak Nyögéri József végrehajtást szenvedő elleni 48 frt. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék, a sumegi kir. jbiróság területén levő Tekenyé község, illetve határában fekvő a Tekenyéi 23 sz. tkjkönyvben $\frac{1}{3}$ részben Nyögéri József, $\frac{1}{3}$ részben Tarsoly János, Tarsoly Ferencz, kiskoru Tarsoly Verona, $\frac{1}{3}$ részben Tóth Rozi, kiskoru Tóth Anna, Tóth Péter tulajdonául felvett ingatlanokból végrehajtást szenvedett Nyögéri József $\frac{1}{3}$ részbeni jutalékára a következő ingatlanokból: a \dagger 23 hrsz alattiból 2 frt. a \dagger 308 hrsz. ház alattiból 160 frt., a \dagger 325 hrsz. 3 frt., a \dagger 832 hrsz. alattiból 6 frt., a \dagger 836 hrsz. 15 frt., a \dagger 838 hrsz. alattiból 10 frt., a \dagger 844 hrsz. alattiból 12 frt. a \dagger 3070 hrsz. alattiból 146 frt., az együttesen arverés alá bocsajtandó \dagger 541, 959, 1146, 1238, 1492, 2074, 2460, 2535, 2537, 3013, 3025 hrsz. alattiakból 122 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az arverést elrendeli és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi Május hó 12-ik napjának délelőtti 10 órakor Tekenyén a község házában megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók trtoznak az ingatlan becsarának 10 $\frac{0}{0}$ -át, vagyis 20 frt., 16 frt 30 kr., 60 frt., 1 frt 50 kr., 1 frt 20 kr., 14 frt 60 kr. 12 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881. 60 tez. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 9-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. tez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismetvényt átszolgáltatni. A kir. jbiróság, mint tkkvi hatósága.

Sümege, 1894. évi februar hó 17-én.

RUTICH kir. aljbiró.

Építkezők figyelmébe!

Van szerencsém a mélyen tisztelt építkező közönség becses tudomására hozni, miszerint

építési terveket, költségvetéseket, építési szakmába vágó munkálatokat

elvállalok és építkezésekre vonatkozó felvilágosításokkal szívesen szogálok.

Kiváló tisztelettel

A p f e l G é z a

építő-vállalkozó és épületfa-kereskedő

Sümege.

Valódi kristály Azurin

a Knittelföldi gyárból,

amely a szőlő permetezésnél a legkitünőbb szernek bizonyult, eredeti 1 kilós dobozokban 1 frt 80 kr., ép ugy

kénsavas rézamoniak

(azonos hatásu az azurinnal) kilója 1 frt 40 krajczár. Kizárólagosan kapható:

Márkus Salamon fia czégnél

S Ü M E G E N.

Ugyszintén kapható: Szőlőkötöző hános.

Szőlő gazdák!

Legbiztosabb szer permetezéshez

kék gálicz és szóda

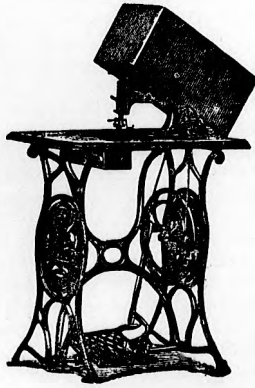
legolcsóbban megszerezhető:

Würzburger Jakob

kereskedőnél SÜMEGEN.

Ugyszintén kapható szőlőkötöző hános.

Hirdetmény.

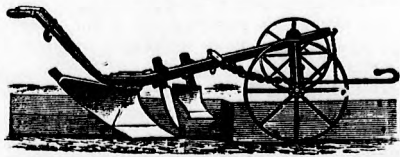
Van szerencsénk a n. é. gazdálkodó és építkező közönségnek becses tudomására hozni, hogy helyben évtizedek óta fenálló Scheiber Sándor-féle vas- és szerszám raktárt megvettük és azt a mai kor igényeinek megfelelően kibővitve gazdasági- és varrógép-raktárral összekapcsoltuk. Továbbá nagy választékban tartunk raktáron épület- és butor vasalásokat, konyha berendezéseket, valamint az iparágak bármely neméhez kellő szerszámokat.

Állandó raktárt tartunk a legjobb gyártmányu Peronospora fecskendezőkből, melyek hordképességéről, valamint solid kiállításáról a t. vevőközönség üzletünkben meggyőződést szerezhet.

Midőn a nagyérdemü közönség becses figyelmét raktárunkra fölhívni bátorkodunk, biztosítjuk hogy szolid, gyors és pontos kiszolgálást elvünknek tűztünk ki.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve maradunk

kiváló tisztelettel

Kohn Testvérek

SCHEIBER SÁNDOR UTÓDAI vaskereskedők
SÜMEGEN.